

เลขที่.....

แบบรายงานการเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนา/ ศึกษาดูงาน

 รายบุคคล กลุ่มบุคคล

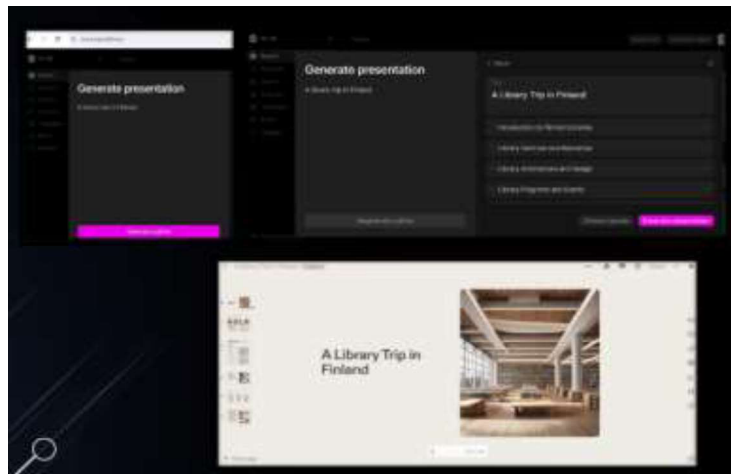
ชื่อ - นามสกุล : นางสาวธนภร พึ่งพาพงศ์	ตำแหน่ง : บรรณารักษ์
สังกัดฝ่าย / ส่วนงาน : ห้องสมุดองครักษ์	
ชื่อ - นามสกุล : นางสาวชัชชภา ประทุมศรีขจร	ตำแหน่ง : บรรณารักษ์
สังกัดฝ่าย / ส่วนงาน : ห้องสมุดองครักษ์	
ชื่อหลักสูตร	การประชุมทางวิชาการระดับชาติ เรื่อง การออกแบบเชิงสร้างสรรค์สำหรับห้องสมุดยุคชีวิตวิถีใหม่ (Creative Design for the New Normal Library) และประชุมใหญ่สามัญประจำปี พุทธศักราช 2566
วัน/เดือน/ปี	วันพฤหัสบดีที่ 28 – วันศุกร์ที่ 29 มีนาคม 2567
สถานที่จัด	โรงแรมปรีนซ์ พาเลซ มหานาค กรุงเทพมหานคร
หน่วยงานผู้จัด	สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ค่าใช้จ่าย	☐ ไม่มี ☒ มี จำนวน3,100..... บาท เบิกจ่ายจากงบประมาณ ☐ แแผ่นดิน ☒ เงินรายได้ ☐ งบอื่นๆ (ระบุ)
ใบเกียรติบัตร/ วุฒิบัตร	☒ ได้รับ ☐ ไม่ได้รับ เนื่องจาก..... ☐ ไม่มี

สรุปสาระสำคัญ

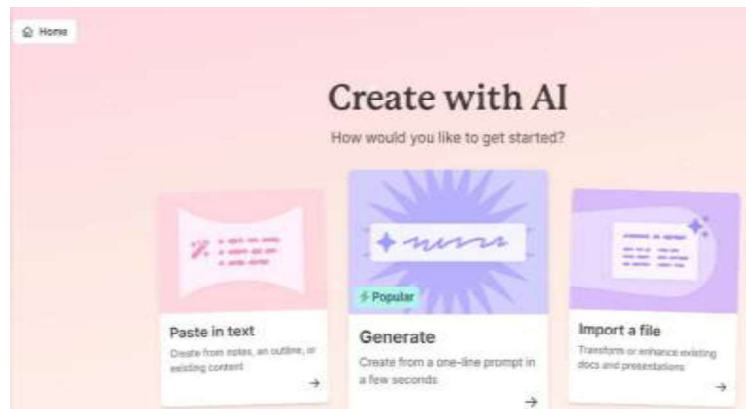
หัวข้อ การจัดการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลกับปัญญาประดิษฐ์ Digital (Electronic) Resources Management and Artificial Intelligence วิทยากรโดย รศ.ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน

AI (Artificial intelligence) คือ เทคโนโลยีที่สามารถประมวลผลข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากข้อมูล (Machine Learning) เพื่อสร้างโมเดลที่สามารถทำนายผลลัพธ์จากข้อมูลต้นฉบับได้อย่างแม่นยำ โดยใช้วิธีการประมวลผลทางคณิตศาสตร์และสถิติ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล โดยวิทยากรได้นำเสนอตัวอย่างเว็บไซต์ที่มีการนำ AI มาใช้งาน เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้เข้าร่วมสัมมนา ในการนำไปประยุกต์ใช้กับงานห้องสมุด

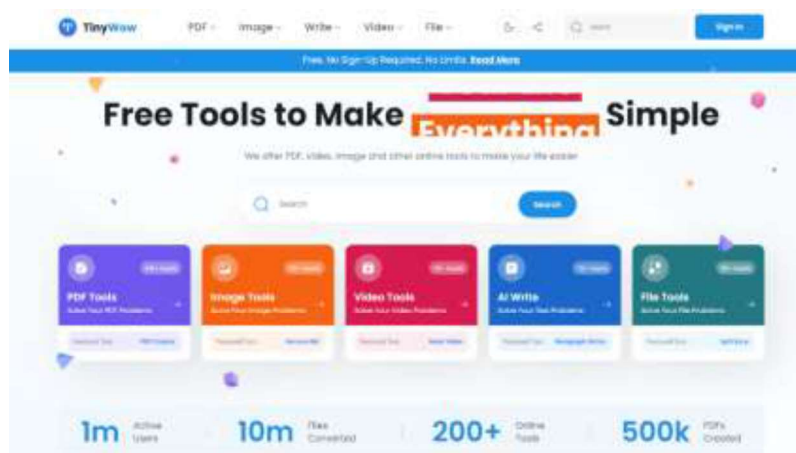
เว็บไซต์ <https://tome.app> เป็น Web Application ของบริษัท Magical Tome ชานฟรานซิสโก มีจุดเด่นที่ผู้ใช้งานสามารถสมัครบัญชีผู้ใช้แล้วสร้างเรื่องราวหรือสไลด์นำเสนอได้ผ่านการใช้ AI ที่ระบบจะดำเนินการให้อัตโนมัติทั้งด้าน Content และภาพประกอบ ทุกอย่างในระบบสามารถปรับแต่งได้โดยใช้ AI จัดการ รองรับภาษาอังกฤษและทำงานได้ดีกับภาษาไทย

เว็บไซต์ <https://gamma.app> เป็นเว็บไซต์ที่ใช้ AI เข้ามาช่วย Generate เนื้อหาตามที่เรต้องการ รวมถึงดีไซน์ Artwork ให้ด้วย ไม่ว่าจะเป็นการทำสไลด์ เอกสาร หรือเว็บไซต์ มีเทมเพลตให้เลือก สามารถแชร์ลิงค์ให้เพื่อนแก้ไขงานร่วมกันได้ และ Export ไฟล์ออกมาเป็นไฟล์ PDF ได้ด้วย ที่สำคัญคือรองรับภาษาไทย

เว็บไซต์ <https://tinywow.com> เป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมเครื่องมือ สำหรับการแปลงไฟล์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นไฟล์รูปภาพ ไฟล์เอกสาร หรือแม้กระทั่งไฟล์วิดีโอ ก็สามารถทำได้โดยง่ายภายในหน้าเดียว เครื่องมือแปลงไฟล์มีมากกว่า 100 รูปแบบ ครอบคลุมทุกการแปลงไฟล์

Key components of digital resources management include:

วิธีการจัดการ ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล

- 1 Storage and Organization:** DRM involves the establishment of systems and protocols for storing digital assets in a structured and easily accessible manner. This may include the use of databases, content management systems (CMS), digital asset management (DAM) systems, or cloud storage solutions.
- 2 Metadata Management:** Metadata, or data about the digital assets, is crucial for efficient resource management. Metadata provides information such as file descriptions, keywords, creation dates, authorship, usage rights, and version history. Properly managing metadata facilitates efficient search, retrieval, and organization of digital resources.
- 3 Access Control and Security:** DRM includes implementing access control mechanisms to ensure that only authorized users can view, modify, or delete digital assets. This involves user authentication, role-based access control (RBAC), encryption, and other security measures to protect sensitive information and prevent unauthorized access or data breaches.
- 4 Version Control and Revision History:** Maintaining version control enables tracking changes made to digital assets over time. DRM systems often include features for managing different versions of files, tracking revisions, and facilitating collaboration among multiple users while ensuring data integrity and preventing accidental data loss.
- 5 Rights Management and Licensing:** DRM encompasses managing usage rights, permissions, and licensing agreements associated with digital assets. This includes ensuring compliance with copyright laws, managing licenses for proprietary software or third-party content, and enforcing usage restrictions to prevent unauthorized distribution or infringement.
- 6 Lifecycle Management:** Digital resources undergo a lifecycle that includes creation, distribution, use, maintenance, and eventual disposal or archival. Effective DRM involves managing each stage of this lifecycle, including workflows for content creation, publishing processes, content updates, and eventual retirement or preservation of obsolete assets.
- 7 Integration and Interoperability:** DRM systems often need to integrate with other software applications and platforms within an organization's IT infrastructure. This may include integration with enterprise resource planning (ERP) systems, customer relationship management (CRM) systems, collaboration tools, or e-commerce platforms to facilitate seamless workflows and data exchange.
- 8 Monitoring and Analytics:** DRM solutions may include monitoring tools and analytics capabilities to track usage patterns, analyze user behavior, and measure the effectiveness of digital assets. This data can inform decision-making, content optimization, and resource allocation strategies.

วิธีการจัดการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล มีหลักการสำคัญ 8 ประการ ได้แก่

1. การจัดเก็บและการจัดองค์การ: การจัดการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งระบบและโปรโตคอลสำหรับการจัดเก็บสินทรัพย์ดิจิทัลในลักษณะที่มีโครงสร้างและเข้าถึงได้ง่าย ซึ่งอาจรวมถึงการใช้ฐานข้อมูล ระบบการจัดการเนื้อหา (CMS) ระบบการจัดการสินทรัพย์ดิจิทัล (DAM) หรือโซลูชันการจัดเก็บข้อมูลบนคลาวด์
2. การจัดการข้อมูลเมตา: ข้อมูลเมตาหรือข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลเมตาจะให้ข้อมูลต่าง ๆ เช่น คำอธิบายไฟล์ คำสำคัญ วันที่สร้าง ผู้เขียน สิทธิการใช้งาน และประวัติเวอร์ชัน การจัดการเมตาอย่างเหมาะสมจะช่วยอำนวยความสะดวกในการสืบค้น การค้นคืน และการจัดระเบียบทรัพยากรดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การควบคุมการเข้าถึงและความปลอดภัย: การจัดการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล รวมถึงการใช้กลไกการควบคุมการเข้าถึง เพื่อให้แน่ใจว่าจะมีเฉพาะผู้ใช้งานที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นที่สามารถดู แก้ไข หรือลบเนื้อหาดิจิทัลได้ สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับการรับรองความถูกต้องของผู้ใช้ การควบคุมการเข้าถึงตามบทบาท (RBAC) การเข้ารหัส และมาตรการรักษาความปลอดภัยอื่น ๆ เพื่อปกป้องข้อมูลที่ละเอียดอ่อนและป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการละเมิดข้อมูล
4. การควบคุมเวอร์ชันและประวัติการแก้ไข: การบำรุงรักษาการควบคุมเวอร์ชันทำให้สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเนื้อหาดิจิทัลเมื่อเวลาผ่านไป ระบบการจัดการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลมักจะมีฟีเจอร์สำหรับจัดการไฟล์เวอร์ชันต่าง ๆ ติดตามการแก้ไข และอำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ใช้หลายราย ในขณะเดียวกันก็รับประกันความสมบูรณ์ของข้อมูลและป้องกันข้อมูลสูญหายโดยไม่ตั้งใจ
5. การจัดการสิทธิและการอนุญาตให้ใช้สิทธิ: การจัดการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลครอบคลุมการจัดการสิทธิการใช้งาน การอนุญาต และข้อตกลงการอนุญาตให้ใช้สิทธิที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์ การจัดการใบอนุญาตสำหรับซอฟต์แวร์ที่เป็นกรรมสิทธิ์หรือเนื้อหาของบุคคลที่สาม และการบังคับใช้ข้อจำกัดการใช้งานเพื่อป้องกันการแจกจ่ายหรือการละเมิดโดยไม่ได้รับอนุญาต

6. การจัดการวงจรชีวิตของทรัพยากร: ทรัพยากรดิจิทัลที่อยู่ภายใต้วงจรชีวิตซึ่งรวมถึงการสร้าง การแจกจ่าย การใช้ การบำรุงรักษา และการกำจัดหรือการเก็บถาวร ซึ่งการจัดการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวข้องกับจัดการแต่ละขั้นตอนของวงจรชีวิตนี้ รวมถึงขั้นตอนการทำงานสำหรับการสร้างเนื้อหา กระบวนการเผยแพร่ การอัปเดตเนื้อหา และการเลิกใช้หรือการเก็บรักษาสินทรัพย์ที่ล้ำสมัยในที่สุด

7. การบูรณาการและการทำงานร่วมกัน: ระบบการจัดการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลมักจำเป็นต้องทำงานร่วมกับ แอปพลิเคชันซอฟต์แวร์และแพลตฟอร์มอื่น ๆ ภายใต้โครงสร้างพื้นฐานด้านไอทีขององค์กร ซึ่งอาจรวมถึงการบูรณาการเข้ากับระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) ระบบการจัดการลูกค้าสัมพันธ์ (CRM) เครื่องมือการทำงานร่วมกัน หรือแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ เพื่ออำนวยความสะดวกในขั้นตอนการทำงานที่ราบรื่นและการแลกเปลี่ยนข้อมูล

8. การตรวจสอบและการวิเคราะห์: โซลูชันการจัดการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลอาจรวมถึงเครื่องมือตรวจสอบและ ความสามารถในการวิเคราะห์เพื่อติดตามรูปแบบการใช้งาน วิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้ และวัดประสิทธิภาพของ สินทรัพย์ดิจิทัล ข้อมูลนี้สามารถแจ้งการตัดสินใจ การสร้าง การเพิ่มประสิทธิภาพเนื้อหา และกลยุทธ์การจัดสรร ทรัพยากร

เมื่อกล่าวถึงปัญญาประดิษฐ์ Artificial Intelligence (AI) จะพบว่า AI มีทักษะและอัลกอริทึมในการประมวลผล ข้อมูลขนาดใหญ่ และหาข้อสรุปได้ในเวลาอันสั้น สามารถทำความเข้าใจและดึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจำเป็นสำหรับการ วิเคราะห์ได้อย่างรวดเร็ว

Algorithm เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานโดยละเอียด ที่สามารถนำไปปฏิบัติตามเพื่อแก้ปัญหาที่ กำหนดไว้ โดยส่วนใหญ่มักใช้เรียกดูขั้นตอนวิธีในการเขียนชุดคำสั่งหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้เพื่อการจัดการ ข้อมูลชนิดต่าง ๆ เช่น ขั้นตอนวิธีการเรียงลำดับ หรือขั้นตอนวิธีการค้นหา

กล่าวโดยสรุป ปัญญาประดิษฐ์ หรือ Artificial Intelligence (AI) เป็นการพัฒนาแบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถ เรียนรู้ และประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ ซึ่งระบบ AI จะมีความสามารถในการสร้างความเข้าใจในการประมวลผล ข้อมูล ออกแบบ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้งาน และสามารถคำนวณวิเคราะห์ข้อมูลและทำการตัดสินใจได้ เหมือนมนุษย์ จุดประสงค์ของการใช้ AI คือการช่วยให้มนุษย์สามารถตัดสินใจสิ่งที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น ด้วยข้อมูลที่มา จากการสกัดของ AI สามารถช่วยให้มนุษย์เข้าใจได้ง่ายมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญสามารถช่วยให้มนุษย์ทำงานลดน้อยลง รวมถึงทำงานทดแทนงานที่เสี่ยงอันตรายต่อชีวิตมนุษย์

การทำงานของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ประกอบด้วย

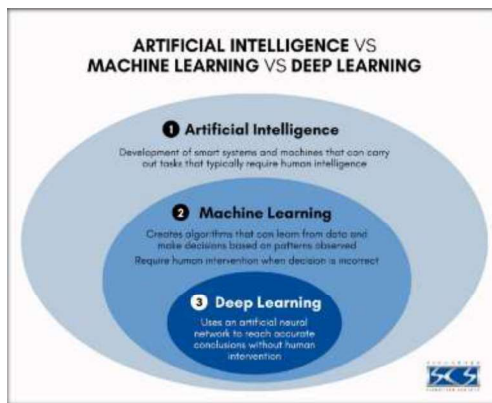
1. Machine Learning (ML) โมเดลทางคอมพิวเตอร์ที่สามารถเรียนรู้ และปรับปรุงความแม่นยำได้ด้วยตนเอง จากข้อมูลที่มนุษย์ใส่ลงไป

2. Deep Learning รูปแบบของ AI ที่ใช้โครงข่ายประสาทเทียม (Neural Network) เพื่อเรียนรู้ และสร้างโมเดล การจำแนกหรือการทำนายที่มีความซับซ้อน

3. Natural Language Processing (NLP) การประมวลผลภาษาของมนุษย์ เพื่อให้เข้าใจความหมาย และแปล ความหมายเป็นข้อมูลที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถเข้าใจได้

4. Robotics ระบบ AI ที่ใช้ในการสร้างหุ่นยนต์เพื่อทำงานต่าง ๆ เช่น งานอุตสาหกรรม การแพทย์ และการ บริการ

5. Computer Vision การประมวลผลภาพ และวิดีโอเพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถแยกแยะวัตถุ รูปร่าง และคุณสมบัติต่าง ๆ ของภาพนั้น

การจำแนกประเภทของ AI ตามฟังก์ชันการทำงาน

1. การตระหนักรู้ในตนเองของ AI หมายถึงการรับรู้ของระบบถึงบุคลิกภาพหรือความเป็นปัจเจกบุคคลของตนเอง และทั้งนำต้นตอและน่าสะพรึงกลัว โดยมีศักยภาพของระบบอัจฉริยะขั้นสูงที่มีจิตสำนึกเหมือนมนุษย์ ซึ่งจะได้รับการพัฒนาในอนาคต ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี AI

2. ทฤษฎีแห่งจิตใจ AI แมชชีนจะมุ่งเน้นไปที่การทำความเข้าใจความคิดและอารมณ์ของมนุษย์ และสามารถโต้ตอบอย่างมีความหมาย และปฏิบัติต่อผู้คนด้วยความเคารพและเอาใจใส่ แต่เป็นฟังก์ชันที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่

3. เครื่องจักรที่มีปฏิภิกิริยา เป็นระบบ AI ที่จำกัด ซึ่งตัดสินใจโดยอิงจากช่วงเวลาปัจจุบันและเชื่อถือได้ในการทำงานเฉพาะให้สำเร็จ แต่ขาดปฏิสัมพันธ์ อารมณ์ หรือจิตสำนึก และสามารถถูกหลอกได้ง่าย

4. หน่วยความจำที่จำกัด มีหน่วยความจำระยะสั้นที่ช่วยให้สามารถจัดเก็บประสบการณ์ที่ได้รับชั่วคราว สร้างหน่วยความจำ และดำเนินการได้ตามนั้น ทำให้มีความล้าหน้ากว่าเครื่องจักรที่มีปฏิภิกิริยา แต่ข้อมูลที่รวบรวมจากประสบการณ์ก่อนหน้านี้จะไม่มีการจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ จึงมีการทำงานเพียงชั่วคราว

การเปรียบเทียบระหว่างการเรียนรู้ของเครื่องจักรและการเรียนรู้เชิงลึก

Machine Learning VS Deep Learning		
	Machine Learning	Deep Learning
Approach (การ เข้า ถึง ข้อมูล)	ต้องใช้ข้อมูลโครงสร้าง	ไม่ต้องการข้อมูลโครงสร้าง
Human Intervention (การแทรกแซงของมนุษย์)	ต้องมีการแทรกแซงของมนุษย์สำหรับข้อผิดพลาด	ไม่ต้องการการแทรกแซงของมนุษย์สำหรับข้อผิดพลาด

Hardware (ฮาร์ดแวร์)	สามารถทำงานบน CPU ได้	ต้องใช้ GPU / พลังการประมวลผล
Time (เวลา)	ใช้เวลาไม่กี่วินาทีถึงชั่วโมง	ใช้เวลาหลายสัปดาห์
Uses (การใช้งาน)	การพยากรณ์ การทำนาย และการประยุกต์ต่างๆ	การใช้งานที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น รถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ

ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด (Library Resources)

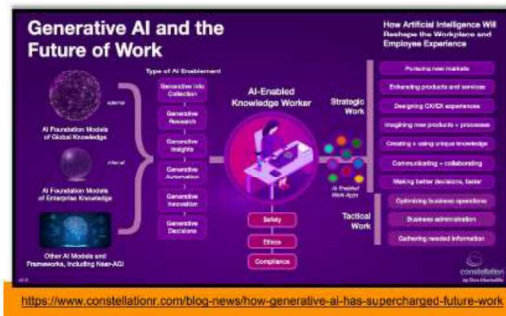
ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ประกอบด้วย	ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล
สื่อสิ่งพิมพ์ - หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ กฤตภาค	eBook
สื่อโสตทัศน์ - วิดีโอ แผ่นบันทึกเสียง แผนที่ ลูกโลก	eJournal/eMagazine
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลใน	eThesis
ฐานข้อมูลหรือคลังสารสนเทศดิจิทัล หรือคลังจดหมายเหตุ	eResearch
	eArchive
	ePreservation
	Dataset

ประโยชน์ของทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล

- Dataset search
- Digital preservation
- Decision making
- Data analytics
- Text visualization

AI tools:-

- Bard** - Google's entry into the LLM-based knowledge assistant market.
- ChatGPT** - The general purpose knowledge assistant that started the current generative AI craze.
- ChatSpot** - Content and research assistant by Hubspot for marketing, sales, and operations.
- Docugami** - AI for business document management that uses a specialized business document foundation model.
- Einstein GPT** - Content, insights, and interaction assistant for the Salesforce platform.
- Google Workspace AI Features** - Google has added a range of generative AI features to their productivity platform.
- HyperWrite** - An business writing assistant that accelerates content creation.
- Jasper for Business** - A smart writing creator that helps keep workers on-brand for external content.
- Microsoft 365 Copilot/Business Chat** - AI-assisted content creation and contextual user data-powered business chatbots.
- Notably** - An AI-assisted business research platform.
- Notion AI** - Another business-ready entry in the popular content and writing assistant category.
- Olli** - Enterprise-grade analytics/BI dashboards created using AI.
- Poe by Quora** - A knowledge assistant chatbot that uses Anthropic's AI models.

- Rationale** - A business decision-making tool that uses AI.
- Seenapse** - An AI-assisted business ideation tool.
- Tome** - An AI-powered tool for creating PowerPoint presentations.
- WordTune** - A general purpose writing assistant.
- Writer** - An AI-based writing assistant.

ตัวอย่างการนำข้อมูลจากคลังจดหมายเหตุไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลข้อมูลด้วย Text Visualization

การดึงข้อมูลจาก API ในคลังจดหมายเหตุการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม <https://archives.nrct.go.th/hesri-portal/>

เพื่อนำไปวิเคราะห์ในการจัดทำ Text Visualization แบ่งออกเป็น 10 กลุ่มเนื้อหา ดังนี้

โครงการจัดทำจดหมายเหตุการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

ตัวอย่างการนำ AI มาใช้ประโยชน์ กรณีศึกษาวิธีการนำข้อมูลจากคลังจดหมายเหตุไปวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลข้อมูล

- เตรียมข้อมูล (Data Preparation) : ขั้นตอนแรกคือการเตรียมข้อมูลโดยการรวบรวมข้อมูลจากคลังจดหมายเหตุและทำความสะอาดข้อมูลให้เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ ซึ่งอาจรวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและการแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการประมวลผลต่อไป เช่น การเปลี่ยนรูปแบบข้อมูลเป็นข้อความ (text) หรือ การใช้เทคนิคการประมวลผลภาษาธรรมชาติ (NLP) เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาของเอกสาร

- เลือกและสร้างโมเดล (Model Selection and Development) : การเลือกและสร้างโมเดล AI ที่เหมาะสมสำหรับงานวิเคราะห์ข้อมูลของคลังจดหมายเหตุ เช่น การใช้แบบจำลองการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) เพื่อการจำแนกประเภทหรือการตรวจจับข้อมูล หรือการใช้ Deep Learning เพื่อการทำนายและวิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนมากขึ้น

- การฝึก (Training) : การฝึกโมเดล AI ด้วยข้อมูลที่มีความแท้จริงเพื่อให้โมเดลเรียนรู้และปรับค่าพารามิเตอร์เพื่อให้สามารถทำนายหรือจำแนกข้อมูลได้อย่างแม่นยำ

เครื่องมือซอฟต์แวร์ที่ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. Python Natural Language Toolkit (NLTK): เป็นไลบรารีสำหรับ Python ที่ให้เครื่องมือและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการประมวลผลภาษาธรรมชาติ เช่น การทำ Tokenization, Stemming, Lemmatization, การสร้าง Word Embeddings และอื่น ๆ

2. TensorFlow / Keras: เป็นไลบรารีสำหรับ Python ที่ใช้ในการสร้างและฝึกโมเดล Deep Learning สำหรับงานการประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเสียง, การจำแนกประเภทข้อมูลภาพ, การประมวลผลข้อความ ฯลฯ

3. RapidMiner: เป็นแพลตฟอร์มวิเคราะห์ข้อมูลแบบอัตโนมัติที่ให้เครื่องมือสำหรับการสร้างและฝึกโมเดล AI ต่าง ๆ และการประมวลผลข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

4. Tableau: เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรีเซนเตอร์ที่ช่วยในการสร้างกราฟและแผนที่เพื่อแสดงข้อมูลที่ถูกระบุอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

การเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์

- Python: Python เป็นภาษาโปรแกรมมิ่งที่มีนิยมในการประมวลผลข้อมูลและการเรียนรู้ของเครื่อง มีไลบรารีต่าง ๆ เช่น Pandas และ NumPy ที่ช่วยในการโหลดข้อมูล จัดระเบียบ และทำความสะอาดข้อมูล
- R: R เป็นภาษาโปรแกรมมิ่งที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ มีไลบรารีที่มากมายสำหรับการจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์
- Apache Spark: Apache Spark เป็นโครงข่ายความเร็วและขยายขนาดของการประมวลผลข้อมูล มีไลบรารีสำหรับการทำความสะอาดข้อมูลและการประมวลผลข้อมูลในมากมายแบบต่าง ๆ
- Microsoft Excel: Excel เป็นเครื่องมือที่ใช้งานง่ายสำหรับการจัดการข้อมูล สามารถใช้สูตรและฟังก์ชันต่าง ๆ เพื่อทำความสะอาดและจัดระเบียบข้อมูลได้
- OpenRefine: OpenRefine เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการทำความสะอาดข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์หรือข้อมูลที่ไม่สามารถใช้งานได้ง่าย ๆ ได้
- voyant-tools : <https://voyant-tools.org/>

หัวข้อ Library Service Design การออกแบบบริการเชิงสร้างสรรค์ในห้องสมุดยุคชีวิตวิถีใหม่ วิทยากรโดย คุณจักรพันธ์ ทิรัญย์วงศ์วีระ

การจำแนกความแตกต่างระหว่าง Product กับ Service

- Product ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จะต้องมีองค์ประกอบของการบริการแฝงอยู่
- Service ในทางกลับกันบริการส่วนใหญ่ต้องพึ่งพิงผลิตภัณฑ์

Service Design หรือ “การออกแบบบริการ” หมายถึง การสร้างสรรค์กระบวนการของงานบริการ เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการหรือแก้ปัญหาของผู้บริโภค เป็นอีกกลยุทธ์ที่สามารถพัฒนาธุรกิจบริการให้ก้าวไปอีกขั้นได้ อันที่จริง Service Design ไม่ได้จำกัดแค่การออกแบบเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมไปถึงการวิเคราะห์ พัฒนาปรับปรุงการบริการให้ดีขึ้นด้วย เนื่องจาก Service Design เป็นกระบวนการทำงานในระยะยาว และเป็นงานที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นหลัก เราจึงต้องเข้าใจความคิด ความต้องการ พฤติกรรมของผู้คน เสมือนเราเข้าไปอยู่ในโลกของพวกเขา

3 ขั้นตอนกระบวนการออกแบบบริการ

1. สำรวจและเก็บข้อมูล (Exploration) ขั้นตอนแรกของ Service Design เริ่มต้นจากการเก็บข้อมูลเชิงลึกสังเกตสิ่งรอบตัวและพฤติกรรมคน เพื่อค้นหาความต้องการของผู้บริโภค ทำความเข้าใจกับปัญหา ขั้นตอนนี้สำคัญอย่างมาก เพราะก่อนที่จะหาวิธีแก้ไขปัญหานั้น เราต้องรู้ต้นตอสาเหตุก่อน ดังนั้นในขั้นตอนนี้เราควรจะมีภาพออกว่าปัญหาที่เราต้องการจะแก้ไขคืออะไร และนำมากำหนดเป้าหมายการทำงาน ซึ่งนี่จะเป็นทิศทางให้เราออกแบบการบริการได้อย่างตรงจุดในขั้นตอนต่อไป

2. สร้างแนวคิดงานบริการ (Creation) เราจะนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนแรกมาวิเคราะห์เพื่อออกแบบแนวคิดและกระบวนการของงานบริการ จุดประสงค์ไม่ใช่แค่สร้างภาพลักษณ์ที่ดี แต่เน้นที่การสร้าง “ประสบการณ์ร่วม” ที่ผู้บริโภคที่สามารถเชื่อมต่อกันระหว่างพวกเขากับการบริการของเรา ในขั้นตอนนี้การทำงานเป็นทีมสำคัญมาก เพราะการที่แนวคิดจะก่อตัวเป็นรูปร่างชัดเจนได้เกิดจากการระดมความคิด ซึ่งจะต่อยอดให้งานออกมาดีขึ้นเรื่อย ๆ สรุปหัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้คือ แนวคิดที่เราออกแบบนั้นจะต้อง “สร้างคุณค่า” ให้กับผู้บริโภค ส่งต่อประสบการณ์ดี ๆ เพื่อให้เกิดความผูกพันกับสินค้าและบริการต่อไป

3. นำแนวคิดไปทดสอบและปฏิบัติจริง (Reflection & Implementation) ขั้นตอนที่สุดท้ายคือการนำกระบวนการที่ได้ในขั้นตอนที่ 2 มาปฏิบัติจริงเพื่อทดสอบว่าแต่ละแนวคิดมีประสิทธิภาพหรือไม่ ขั้นตอนนี้เรายังต้องวิเคราะห์ ปรับเปลี่ยนกระบวนการ และทดสอบซ้ำไปซ้ำมาจนได้แนวคิดที่เหมาะสมที่สุดกับเป้าหมายที่ระบุไว้ตั้งแต่ต้น จบขั้นตอนนี้เราจะได้แนวคิดสุดท้ายสำหรับการนำไปใช้จริง ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์ผู้บริโภค รวมถึงมีความสร้างสรรค์สามารถส่งต่อประสบการณ์ดี ๆ ให้กับผู้ใช้บริการได้

Service Design (การออกแบบการบริการ) และ Service Mind (มีจิตใจที่ดีในการให้บริการ) ล้วนเป็น 2 หัวใจสำคัญในการทำงานบริการ และเป็น 2 สิ่งที่ต้องมาคู่กัน จะเห็นได้เลยว่างานด้านบริการนั้นต้องใช้มากกว่าแค่หนึ่งวิชาเรียน เป็นการผสมผสานหลาย ๆ ศาสตร์เข้าด้วยกัน ผู้ให้บริการที่ดีควรจะเข้าใจผู้บริโภค สามารถค้นหาแนวทางที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้ได้ และวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาการทำงานให้ดีขึ้น

หัวข้อ การออกแบบห้องสมุดเชิงสร้างสรรค์และการใช้ Soft power ในยุควิถีชีวิตใหม่: Reskill, upskill & new skill วิทยากรโดย **คุณบพิตร วิทยาวิโรจน์, อาจารย์จิรภัทร สุกางโฮง (ครูนกเล็ก), ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นันทพล จันเงิน และอาจารย์วิบูล ทิพยเนตร ดำเนินรายการโดย ดร.สรคม ดิสสะมาน**

วิทยากรจะนำเสนอการออกแบบห้องสมุดเชิงสร้างสรรค์และการใช้ Soft power ในยุควิถีชีวิตใหม่ โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญของวิทยากรแต่ละท่านได้ ดังนี้

คุณบพิตร วิทยาวิโรจน์ อธิการบดี อธิการบดี อธิการบดี ได้กล่าวถึงการนำ soft power ที่มีอยู่ในวงการต่าง ๆ มาผนวกเข้ากับการส่งเสริมให้เกิดการรักการอ่าน และบริการของห้องสมุด เช่น เสื้อผ้า อาหาร ศิลปะ วัฒนธรรม ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญของประเทศ และควรมีการรักษาไว้ รวมถึงการเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักกันทั่วไป

อาจารย์จิรภัทร สุกางโฮง (ครูนกเล็ก) ครูประจำโรงเรียนบางมด (ต้นเปาวิวิทยาการ) ย่านบางมด กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นยูทูบเบอร์รุ่นบุกเบิก ทำช่อง “ครูนกเล็ก” มากกว่า 10 ปี ถึงตอนนี้มีคนติดตามช่องของครูมากกว่า 9 ล้านคน โดยคลิปที่ทำขึ้นจะเป็นสื่อการเรียนการสอน มียอดชมสูงสุดถึง 473 ล้านวิว คลิประดับร้อยล้านวิวก็หลายชิ้น คลิปที่แตะล้านวิวก็มีหลายสิบชิ้น เมื่อมีการปรับการเรียนการสอนให้เป็นแบบออนไลน์ ครูนกเล็กก็ตั้งใจออกแบบการสอนออนไลน์ด้วยเทคนิคแพรวพราวจนถึงจุดความสนใจของเด็กเล็กได้ตลอด และพยายามแก้ปัญหาข้อจำกัดต่าง ๆ ของการเรียนออนไลน์ จนมีคุณครูหลายคนนำไปทำตาม ซึ่งครูนกเล็กได้แนะนำวิธีการทำคลิปที่มีเนื้อหา น่าเบื่อ ให้อยู่ในรูปแบบที่น่าสนใจด้วยการร้องเพลง การเต้นประกอบเพลง และการจัดทำสื่อประกอบการสอนต่าง ๆ มาช่วยในการทำคลิป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นันทพล จันเงิน ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งนอกจากจะมีบทบาทหลักในการเป็นผู้บริหารสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร และอาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรแล้ว ยังมีแนวคิดในการนำศิลปะและการออกแบบเข้าไปร่วมกับห้องสมุดในช่วงเวลา

เดียวกันกับที่ห้องสมุดมีการปิดปรับปรุงครั้งใหญ่ จึงทำให้ห้องสมุดวังท่าพระกลายเป็นห้องสมุดศิลปะเต็มรูปแบบแห่งแรกของประเทศไทย

นอกจากนี้ยังมีการยกตัวอย่างห้องสมุด 3 แห่งที่มีการปรับปรุงและเปลี่ยนโฉม จนกลายเป็นห้องสมุดที่มีดีไซน์และเป็นที่น่าสนใจของผู้ใช้งานอย่างมาก ได้แก่ ห้องสมุด Ellinwood โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย (ไม่มีภาพเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต) ที่ปรับปรุงจากอาคารเก่าของโรงเรียนที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรมอย่างมาก และมีอายุการใช้งานยาวนาน ให้เป็นห้องสมุดที่มีดีไซน์สวยงาม เป็นห้องสมุดที่นักเรียนและครูชอบเข้าไปใช้บริการ

โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD: OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center 1 และ 2) ตั้งอยู่บริเวณถนนราชดำเนินกลาง ที่เคยเป็นที่ทำการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (เดิม) และอาคารอนุรักษ์ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่ติดกัน มีพื้นที่ใช้สอยรวมทั้งสิ้น 20,000 ตารางเมตร ประกอบด้วย 4 ส่วนสำคัญ ได้แก่

1. พื้นที่ห้องสมุด (Living Library) เป็นห้องสมุดที่รวบรวมและเชื่อมโยงความรู้ที่จำเป็นจากทั่วทุกมุมโลก พร้อมกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบ เพื่อส่งเสริมการอ่าน กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และปลูกฝังอุปนิสัยรักการเรียนรู้ ประกอบด้วยพื้นที่ชั้นวางและเก็บหนังสือและ Library of Things พื้นที่บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พื้นที่อ่านหนังสือและห้องประชุมขนาดเล็ก พื้นที่ห้องสมุดเด็ก/พื้นที่ครอบครัว พื้นที่ทำงานอิสระ (Co-working Space) พื้นที่ Interactive Virtual Space (Metaverse) และ e-Sport และพื้นที่เรียนรู้สำหรับผู้บกพร่องทางร่างกาย (Leaning space for people with disabilities)

2. พื้นที่เรียนรู้และพัฒนาทักษะ (Learning Space) เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาทักษะแห่งอนาคต เพื่อยกระดับศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สร้างแรงบันดาลใจ ค้นพบศักยภาพและสร้างสรรค์นวัตกรรมในหลากหลายรูปแบบ ประกอบด้วยพื้นที่อเนกประสงค์เพื่อการเรียนรู้ พื้นที่ปฏิบัติการทางนวัตกรรม (Fab Lab) พื้นที่ปฏิบัติการด้านงานฝีมือ (Craft and Lifestyle Workshop) พื้นที่ปฏิบัติการด้านสื่อ (Digital Media Center) และพื้นที่ปฏิบัติการสำหรับเด็ก (Kid's Maker Space)

3. พื้นที่เพื่อการแสดงออก (Expression Space) ประกอบด้วยพื้นที่อเนกประสงค์และพื้นที่แสดงออกเฉพาะด้าน เพื่อส่งเสริมการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ปลดปล่อยพลังความคิดเชิงบวก ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และจุดประกายความคิดสร้างสรรค์ของคนทุกช่วงวัย ประกอบด้วยหอประชุมอเนกประสงค์ (Auditorium) ขนาด 300-350 ที่นั่ง ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่พักรอของประชาชน เวทีการแสดง พื้นที่รับรองผู้แสดง ห้องเก็บเสื้อผ้าและอุปกรณ์การแสดง ห้องควบคุมแสง-เสียง ห้องจำหน่ายบัตรเข้าชม พื้นที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม และพื้นที่จัดนิทรรศการ

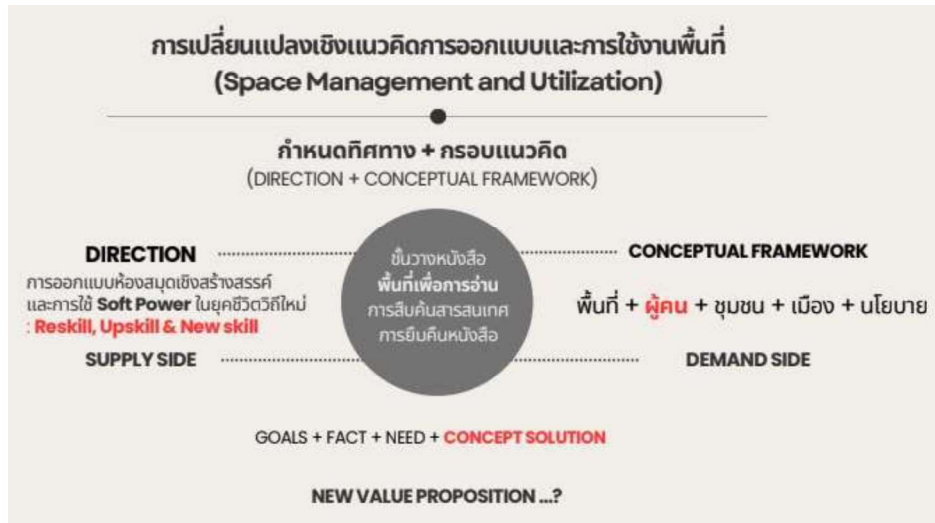
4. พื้นที่บริการวิชาการ และพื้นที่สำนักงาน ประกอบด้วยพื้นที่อเนกประสงค์ เพื่อการเรียนรู้ และทดสอบนวัตกรรมด้านการเรียนรู้ และเป็นที่ทำการของทั้ง สบร. ส่วนกลาง และหน่วยงานภายใน ซึ่งได้แก่ สถาบันอุทยานการเรียนรู้ (TK Park) และบางส่วนของสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (NDMI)

หอสมุดวังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งทีมผู้ออกแบบมีแนวความคิดที่ต้องการให้ที่นี่เป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปะ การออกแบบ และโบราณคดีชั้นนำของประเทศและนานาชาติ เพราะวังท่าพระเป็นที่ตั้งของ 4 คณะ คือ จิตรกรรมฯ สถาปัตยกรรมฯ มัณฑนศิลป์ และโบราณคดี อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์โดยมีอาคารสำคัญคือ ท้องพระโรงและตำหนักพรณราย รวมถึงซุ้มประตูที่ออกแบบโดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ นอกจากนี้ที่นี่ยังเป็นบ่อเกิดศิลปะสมัยใหม่ของไทยโดยอาจารย์ศิลป์ พีระศรี วังท่าพระจึงเต็มไปด้วยเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์มากมายแต่ขาดการเล่าเรื่อง หอสมุดจึงต้องออกแบบให้เชื่อมโยงกับบริบทให้เกิด Sense of Place ให้การเรียนรู้เชื่อมโยงไปถึงบริบทภายนอก จึงต้องเปิดมุมมองให้คนมาเยือนรู้สึกว่าคุณอยู่ในที่ที่พิเศษ เปิดมุมมองให้เห็นท้องพระโรงที่เป็นหัวใจหลักของวังท่าพระและเป็นจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์มากมาย เห็นซุ้มประตูวังท่าพระ เห็นท่าช้าง เห็นกำแพงพระบรมมหาราชวัง ปัจจุบัน หอสมุดวังท่าพระ มีหนังสือในคลังประมาณ 1.7 แสนเล่ม โดยมีหนังสือหายากกว่า 500 เล่มและหนังสือหมวดอื่น ๆ หลายร้อยเล่ม ซึ่งมีการจัดทำเป็น E-book คอลเลกชันให้สมาชิกได้อ่านออนไลน์ และมีการหมุนเวียนนำหนังสือที่น่าสนใจมาจัดแสดงให้ผู้สนใจได้อ่าน ในส่วนคอลเลกชันหนังสือทรงนิพนธ์และหนังสือสะสมของหม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล มีมากกว่า 10,000 รายการ มีเอกสารต้นฉบับบทความและวารสารอีกกว่า 16,000 รายการ และสไลด์รูปมากกว่า 10,000 ภาพ แต่ในเบื้องต้นได้เลือกบางส่วนของหนังสือในคอลเลกชันของท่านที่เป็นภาษาไทยมาจัดแสดงให้ชมก่อน

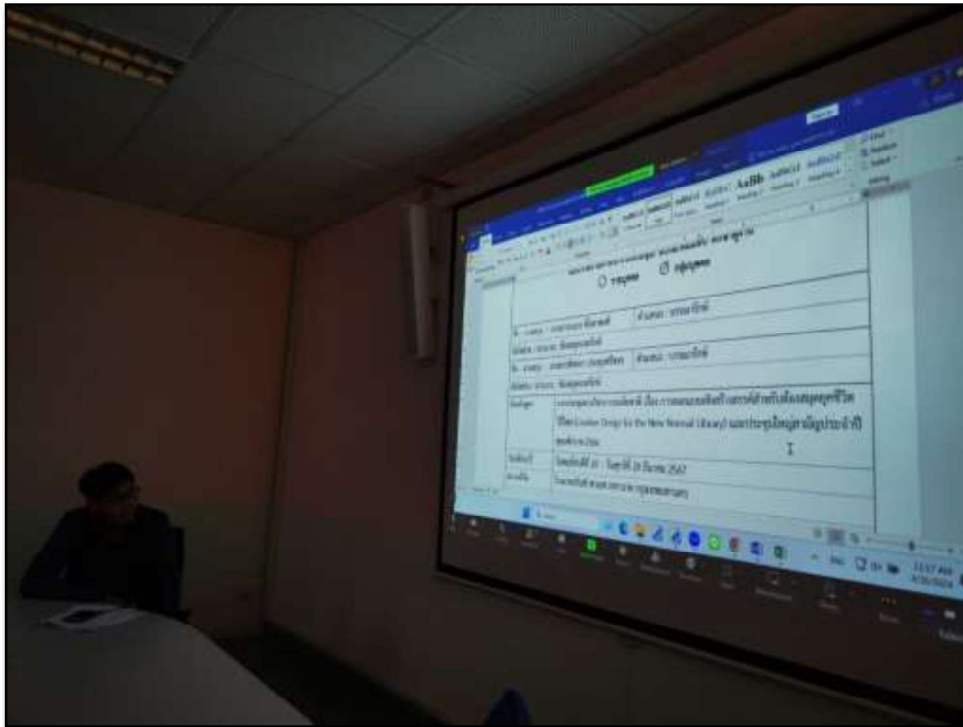
อาจารย์วิฑูล ทิพยเนตร ได้กล่าวถึงการนำเสนอคุณค่าสำหรับแนวคิดใหม่ของห้องสมุด เริ่มจากการเปลี่ยนแปลงเชิงแนวคิดการออกแบบและการทำงานพื้นที่ โดยการกำหนดทิศทางและกรอบแนวคิดให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดการผสมผสานและการสร้างคุณค่าแนวใหม่ของห้องสมุด

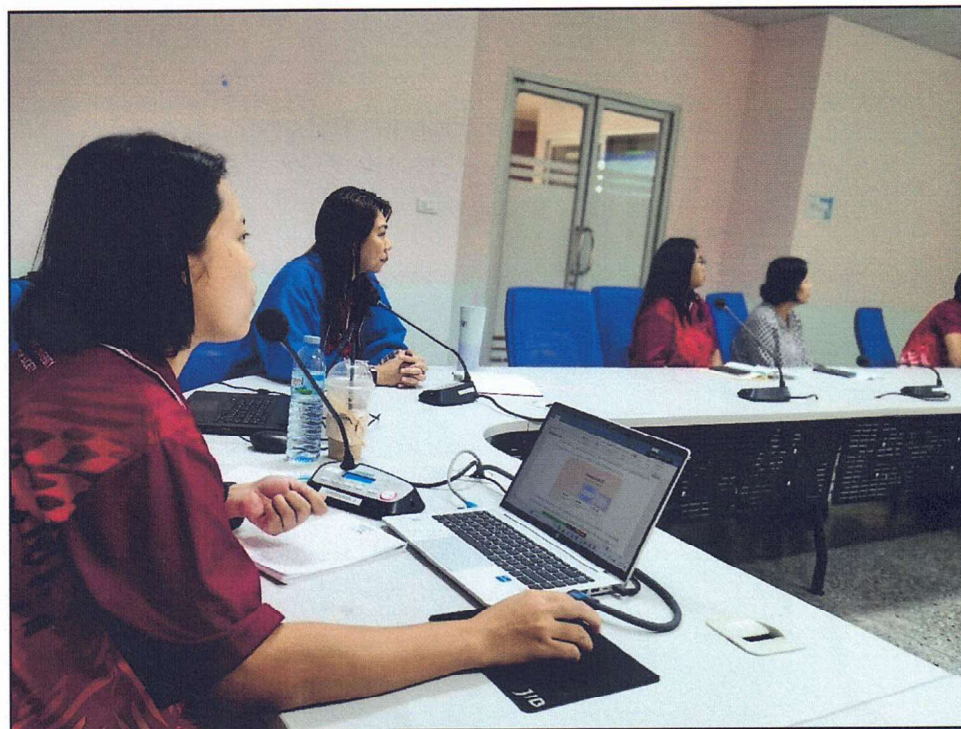
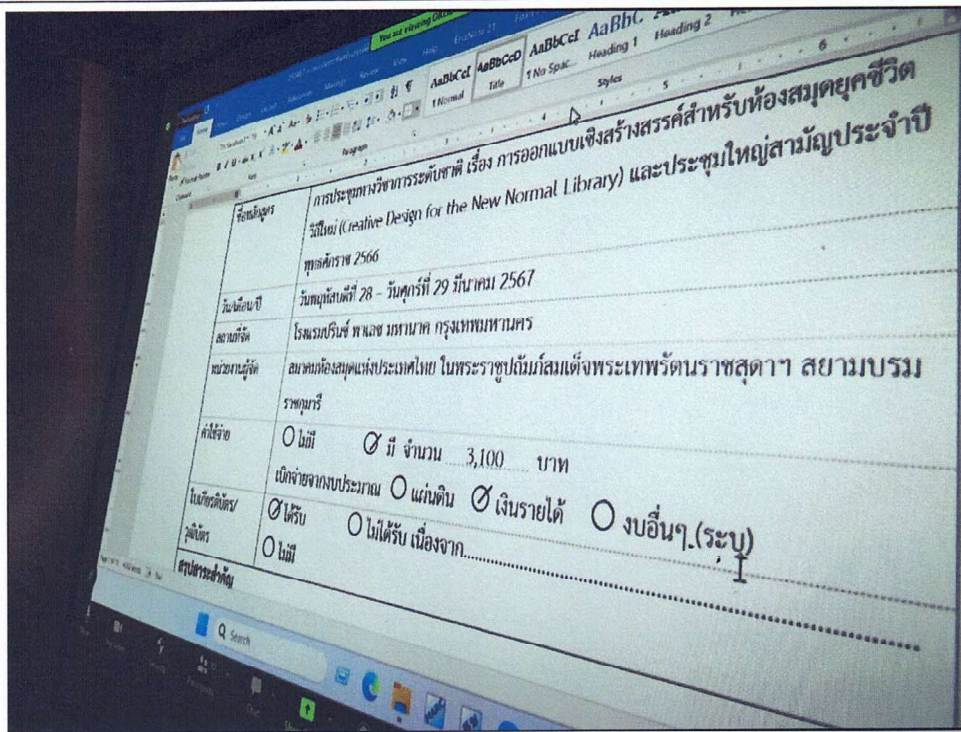

โดยกรอบแนวคิดที่ใช้ในการจัดการห้องสมุดแนวใหม่ ประกอบด้วย 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงเชิงกายภาพ ปรับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ โดยในเชิงบริบทคือการปรับพื้นที่ + ผู้คน + ชุมชน + เมือง + นโยบาย และการเปลี่ยนแปลงเชิงสถาปัตยกรรม โดยมีเป้าหมายที่นวัตกรรมการออกแบบ ในขณะที่ปัจจัยหลักอีกส่วนหนึ่ง คือการออกแบบกลไกในกระบวนการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ โดยการวางกลยุทธ์ของห้องสมุด และการออกแบบการสื่อสาร

ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการประชุมได้จัดทำรายงานและนำเสนอในที่ประชุมการจัดการความรู้ (KM) ของฝ่ายห้องสมุด
องค์กรฯ ในวันที่ 26 เมษายน 2567

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้รับทราบการดำเนินการประจำปีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในฐานะที่เป็นเครือข่ายเชิงวิชาชีพ
2. ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมประจำปีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
3. ได้รับทราบแนวคิดในการจัดการและการจัดบริการของห้องสมุดอื่น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและจัดบริการห้องสมุดเพิ่มเติม

นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ปรับปรุงการทำงาน ดังต่อไปนี้

หัวข้อการปรับปรุง / พัฒนา	รายงานผลการปรับปรุง/ พัฒนา ภายในวันที่

ข้อเสนอแนะอื่นๆ(ถ้ามี)

ผู้รายงาน..... พิชญภา ปรุภมศวีรัง
(ผ.ส. รัชชภา ปรุภมศวีรัง)
ตำแหน่ง..... บรรณารักษ์
วันที่..... 29 04 24

ความคิดเห็นของหัวหน้าฝ่าย

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ..... Smr
(นางสาวธนกร พิงพาพงศ์)
ตำแหน่ง..... หัวหน้าห้องสมุดองค์กรักษ์
วันที่..... 29 04 24

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....ผศ.นพ.วรพล อร่ามรัมย์มิกล.....)

ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง.....

วันที่.....1..พ.ค..2567.....

- หมายเหตุ : 1. จัดทำรายงานฯ หลังจากเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน ภายใน 15 วันทำการ
เสนอหัวหน้าฝ่าย
2. หัวหน้าฝ่ายเสนอความเห็น ภายใน 3 วันทำการ และเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง
 3. แจงผู้รายงานทราบ และจัดเก็บเข้าแฟ้มรายงานการประชุม/ อบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน
 4. หัวหน้าฝ่ายติดตามผลการปรับปรุงพัฒนา
 5. หัวหน้าฝ่ายรายงานผลการปรับปรุงพัฒนาให้ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลางได้ทราบ